

Eva Čapková

Státní okresní archiv Prostějov

Dnes archiv spravuje **1679 fondů** o celkovém rozsahu téměř **2 950 bm**. Nejstarší písemnost pochází z roku **1357**. Archiv pečuje o dokumenty vzniklé u původců působících v územním rozsahu okresu Prostějov.

Mezi nejdůležitější a nejčastěji využívané fondy patří:

1. Instituce státní správy politické, finanční, justiční

POLITICKÁ SPRÁVA: Okresní úřad Prostějov 1855–1945; Okresní národní výbor Prostějov 1945–1990.

2. Instituce samosprávné

Archiv města Prostějov 1392–1945; Archiv městečka Plumlov 1600–1945.

3. Jiné

Cech kovářů a kolářů Prostějov 1540–1888; Cech kožešníků Prostějov 1505–1886

Zvláště cennými dokumenty ve správě SOKA Prostějov jsou: listina Petra z Kravař z roku 1406, městská kniha založená roku 1392, letopisy městského písaře Bělkovského z Ronšova vzniklé ve druhé polovině 17. století. Významné jsou také **osobní fondy**, zejména osobní fond MUDr. Ondřeje Příkryla a JUDr. Bohuslava Krause, dále fondy církevních institucí jako fary a děkanáty a sbírkové fondy.

Kromě písemných dokumentů v tomto archivu nalezneme i fotografie, plakáty, pečetní typáře a razítka. Za zmínku také stojí filmový archiv.

Sbírky: Sbírka listin 1568–1792; Sbírka pečetidel a pečetí /1735–1970/; Sbírka pohlednic 1898–2009; Sbírka fotografií a negativů 1896–2013.

Depozita: Jako depozita jsou v archivu uloženy veškeré fondy děkanských a farních úřadů.

Knihovna: Archivní knihovna čítá 13 420 titulů a je zaměřena především na regionální historii, archivnictví a české dějiny.

Historie archivu

Archiv byl po zřízení uložen v nevyhovujících **sklepních prostorách muzea**. **1961** byl archiv přestěhován do budovy **zámku**. Ani tam nenašel vhodné podmínky jako optimální teplotu 15-18°C, ani odpovídající vlhkost 55-60%. Prostějovský archiv se stal **jedním z nejhůře prostorově vybavených archivů**, archiválie byly ničeny sluncem, nedostatkem místa, a z důvodu chybějící studovny a pořádací místnost tak bylo zkomplikováno i zpřístupňování archiválií.

Koncem roku 1991 se archivu podařilo pronajmout v prvním patře prostějovského zámku nové provozní prostory, ve kterých byly zřízeny kanceláře, studovna a knihovna. Provoz v nich byl zahájen v dubnu 1992. Od r. 1995 se uvažovalo o přemístění archivu do objektu v prostějovských jezdeckých kasárnách, k čemuž však nedošlo. Důstojnější podmínky pro archiv byly zajištěny zakoupením a plánovanou rekonstrukcí budovy Rolný, s.r.o. v Třebízské ulici. Práce začaly 4. 1. 1999 a byly dokončeny za necelých jedenáct měsíců. Od roku **2002** se archiv stal organizační jednotkou Zemského archivu v Opavě.

Budova archivu má **4 podlaží**. V přízemí je rozdělena na *dvě části* – jedna z nich je tvořena prostory pro příjem a čištění archiválií, prostorná pořádací místnost a depozitář, druhá je určena pro veřejnost. Badatelům je k dispozici studovna pro 9 zájemců o studium, 2 audioboxy a také možnost reprodukce archiválií na moderních přístrojích. Úložná kapacita všech 6 depozitářů je cca 7800 bm, nyní jsou využívány 4 depozitáře.

Digitalizované dokumenty nalezneme v aplikaci [ARCHIVNÍ VADEMECUM Zemského archivu v Opavě](#).

V SOKA Prostějov se konají výstavy. Archiv se také se účastní Mezinárodního dne archivů (9. června).

PhDr. Ludmila Grůzová (20. 7. 1936 Čelechovice na Hané, okr. Prostějov), **1954-59** studium archivnictví a historie na FF Brno, 1959-60 Městský archiv Olomouc, 1960-1963 Okresní archiv Olomouc, **1963-1997** SOKA Prostějov, od **1968** ředitelka archivu, pořádání, katalogizace, publikační činnost v regionálním tisku.

León Kárný (20. 5. 1935 Olomouc), 1950-1953 gymnázium Kroměříž, 1971-1973 – dvouletý archivní kurs na FF UK Praha, SOKA Prostějov. Pořádání Archivu města Prostějova, dalších obcí, škol ad., publikační činnost v regionálním tisku.

V současnosti je ředitelkou **PhDr. Dagmar Roháčková** (nar. 2. 5. **1956** Kojetín, okr. Přerov), **1976-1980** Okr. vlastivědné muzeum J. A. Komenského Přerov, **1977-1982** dálkové studium archivnictví FF Brno, od 1980 SOKA Prostějov, od 1997 ředitelka.

Dále v archivu pracují: archiváři Mgr. Oldřich Václavík, Mgr. Tomáš Cydlík, archivářky Mgr. Romana Němcová, Magda Bočková, sekretářka Ludmila Vychodilová, administrativní pracovnice Jana Jurdová, konzervátorky BcA. Iva Dosedělová, Alice Komárková, informatik Ing. Jiří Kankovský a domovník a zároveň řidič Richard Sedlo.

Adresa a kontakt:

796 01 Prostějov, Třebízského 1-3, Tel.: +420 582 30 15 11, podatelna@pv.archives.cz

Publikace a sborníky:

- **Dějiny obce Přemyslovice 1309–2009** (Květoslav Crhonek, kol. autorů, 2009, 278 str.)
- **Historie a současnost podnikání na Prostějovsku** (kol. autorů, 2009, 255 str.)
- **ROHÁČKOVÁ, D.: Prostějovské firemní veduty** (2008, ISBN 978-80-86388-67-0)

- **ROHÁČKOVÁ, Dagmar a Léon KARNÝ:** *Státní okresní archiv v Prostějově*: publikace k slavnostnímu otevření nové budovy SOKA Prostějov 8. března 2000. Prostějov: Státní okresní archiv, 2000.
- **Osobnosti Olomouckého kraje 1850–2008** (kol. autorů, 151 str., ISBN 978-80-254-3006-4, agentura GALIA)
- **Cydlík, T. - Václavík, O.:** *Kalendář Sokol Prostějov 1908–2008* (2008, nakladatelství Městské knihy Žehušice)
- **TABERY, K.:** *Sokolovna Tělocvičné jednoty Sokol I Prostějov 1908-2008* (2008, Cheops Prostějov, ISBN 978-80-254-3780-3)
- *Národní dům v Prostějově 1907–2007 aneb co se do knihy vešlo a nevešlo* (multimediální DVD, kol. autorů, 2008, GZ Digital Media)
- *Prostějovská historická architektura* (námět Miroslav Chytil, scénář a režie Tomáš Vincenec, vyrobilo televizní a filmové studio ADNOC EUROPE TRADING, 2008, DVD film)
- *Prostějovská moderní architektura 1910–1952* (námět Miroslav Chytil, scénář a režie Tomáš Vincenec, vyrobilo televizní a filmové studio ADNOC EUROPE TRADING, 2008, DVD film)
- *Národní dům v Prostějově 1907–2007* (kol. autorů, 2007, GRASPO CZ, 399 str., ISBN 978-80-239-7247-4)
- **SEHNALOVÁ, Lenka:** *Zlatý stříbrný Otokar Hořínek* (2006, 105 str., ISBN 80-239-6918-8, foto Bob Pacholík, archiv Otokara Hořinka, archiv ČTK, vydavatel Josef Milar)
- **VINCENEC, T.:** *Místopis prostějovských hostinců a spolkových domů 1900-2000* (2005, 174 str., ISBN 80-239-5811-9)
- *Prostějov v malbě, kresbě, grafice aneb co se do knihy vešlo a nevešlo* (kol. autorů, 2005, multimediální CD ROM)
- **PROSTĚJOV v malbě, kresbě, grafice** (2004, 301 str., SPRINT, 80-239-3649-2)
- **CYDLÍK, Tomáš:** *Jaroslav Mathon lékař a milovník umění* (2003, 80 str., Reprocentrum a. s. Blansko, 80-86388-06-9)
- **PROSTĚJOV na starých pohlednicích** (kol. autorů, 2002, 245 str., ISBN 80-238-9359-9)
- *Ročenka prostějovského archivu 2001* (kol. autorů, 2002, 84 str., Reprocentrum a. s. Blansko)
- *Ročenka prostějovského archivu 2000* (kol. autorů, 2001, 74 str., Reprocentrum a. s. Blansko)
- **Cydlík, T. - Václavík, O.:** *Českoslovenští legionáři okresu Prostějov 1914-1920* (2001, 87 str., Reprocentrum a. s. Blansko)
- **PROSTĚJOV dějiny města /1/** (kol. autorů, 2000, 278 str., foto Bob Pacholík, Těšínská tiskárna a. s., ISBN 80-238-6241-3)
- **PROSTĚJOV dějiny města /2/** (kol. autorů, foto B. Pacholík, J. Pospíšil, J. Sedláček, 1999, Těšínská tiskárna a. s., 263 str., ISBN 80-238-4511-X)
- **KARNÝ, Léon:** *Drobné poznámky k dějinám Prostějova* (1999, 63 str., Reprocentrum a. s. Blansko, foto B. Pacholík)
- **KARNÝ, Léon:** *Historie prostějovských ulic* (1998, 77 str., ISBN 80-85973-52-9)
- *Znaková privilegia měst, městeček a vsí na Moravě a ve Slezsku* (Karel Müller, Ivan Štarha, foto Anna Pecková, 1995, 55 str., ISBN 80-850-4861-2)
- *Prostějov v proměnách staletí* (Ludmila Grůzová, Pavel Marek, Léon Karný, Dagmar Roháčková, 1994, EPAPRINT Prostějov, 161 str., ISBN 80-900106-4-4)
- *Prostějov a jeho místo v dějinách Moravy* (vydavatel Muzeum Prostějovska v Prostějově a Státní okresní archiv Prostějov, 1994, EDITPRESS Rudná)
- *Znaky a pečeti jihomoravských měst a městeček* (kol. autorů, nakl. Blok v Jihlavě, 1979, 460 str.)

Budova archivu:

Zdroje:

Jaroslava Hoffmannová, Jana Pražáková: *Biografický slovník archivářů českých zemí*. LIBRI, Praha 2000, 830 s.

Archivy veřejnosti otevřené aneb Mezinárodní den archivů 2011 v rámci Moravskoslezského a Olomouckého kraje. *Mezinárodní den archivů: Archiv - křižovatka mezi minulostí a přítomností* [online]. [cit. 2017-05-05]. Dostupné z: <http://denarchivu.cz/denarchivuold/rocniky.html>

Porta fontium: Státní okresní archiv Prostějov [online]. [cit. 2017-05-05]. Dostupné z: <http://www.portafontium.eu/cbguide/zao-pv?language=cs>

Zemský archiv v Opavě: Státní okresní archiv Prostějov [online]. [cit. 2017-05-05]. Dostupné z: <http://www.archives.cz/zao/prostejov/index.php>